

2.3.9. Ophør af beslaglæggelse. Tvister om udlevering af beslaglagte genstande. Anvendelse af beslaglagt gods.

I forbindelse med ophør af beslaglæggelse af genstande med henblik på udbytte- og genstandskonfiskation, vindikation (dvs. tilbagelevering til den retmæssige ejer) eller anvendelse som bevismiddel vil der lejlighedsvis kunne opstå tvivl om genstandens rette ejerforhold. Dette vil formentlig navnlig være tilfældet ved ophør af beslaglæggelse med henblik på vindikation.

Med henblik på denne situation har Strafferetsplejeudvalget foreslået, at politiet skal kunne undlade udlevering og afvente, at en af parterne godtgør sin ret, om nødvendigt efter civilt søgsmål.

Justitsministeriet finder, at den gældende regel i retsplejelovens § 830, hvorefter retten kan træffe bestemmelse om udleveringsspørgsmålet, også efter straffesagens afslutning, giver mulighed for på en hurtigere og mere enkel måde at få afklaret dette spørgsmål, og at reglen derfor bør opretholdes, jf. den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 807 d, stk. 1, 2. pkt. En tilsvarende regel for tiden indtil sagens afgørelse findes i den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 807 c. Retten skal efter forslaget kun afgøre, hvem der skal have udleveret beslaglagte genstande. Hermed vil retten ikke have taget stilling til ejerforholdet. Der vil således efterfølgende kunne anlægges en civil sag retssag om dette spørgsmål.

Strafferetsplejeudvalget har endvidere foreslået, at det - for så vidt angår beslaglæggelse med henblik på at sikre det offentliges krav på sagsomkostninger, værdikonfiskation, bødekrav eller forurettedes krav på erstatning - gøres til en egentlig del af domsafsigelsen, at der ved dommen træffes afgørelse vedrørende anvendelsen af beslaglagt gods. Hvis sagen sluttes uden dom, skal afgørelsen træffes ved kendelse. Forslaget indebærer bl.a., at domsmænd skal medvirke ved afgørelser om anvendelse af beslaglagt gods, der træffes under domsforhandlingen, men ikke ved afgørelser, der træffes ved kendelse, jf. retsplejelovens § 91, stk. 2.

Justitsministeriet finder det mindre hensigtsmæssigt, at afgørelser om anvendelse af beslaglagt gods skal træffes ved dommen og under medvirken af domsmænd. Domsmænd deltager ikke i øvrigt i afgørelser vedrørende borgerlige krav, der rejses under en straffesag, jf. § 91, stk. 3. Det foreslås derfor, at afgørelse om anvendelse af beslaglagt gods i stedet skal træffes ved kendelse samtidig med eller i tilslutning til domsafsigelsen. Herved bliver der bl.a. også mulighed

for, at de berørte, herunder den erstatningssøgende, særskilt kan kære afgørelsen, jf. retsplejelovens § 968.

Der henvises til den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 807 d, stk. 3.

3. Fotoforevisning

Forevisning af personfotografier til personer uden for politiet vil ofte indgå som et væsentligt led i politiets efterforskning. Når et vidne i forbindelse med beskrivelsen af en mistænkt mener at kunne genkende vedkommende efter foto, kan politiet således forevise vidnet personfotografier med henblik på at fastlægge gerningsmandens identitet.

De fotografier, som politiet foreviser, vil ofte være fotografier af tidligere lovovertrædere optaget til indsættelse i politiets fotosamling med henblik på senere identifikation af de pågældende, jf. retsplejelovens § 792 a, stk. 1, eller § 792 b, stk. 1. Også andre fotografier kan imidlertid tænkes forevist for personer uden for politiet. Det kan f.eks. være tilfældet med fotografier, der indgår som materiale i konkrete sager, f.eks. fotografier af et offers skader eller fotografier optaget som led i skygning af personer. Det samme gælder andre fotografier, som politiet er kommet i besiddelse af, f.eks. fotografier udlånt af en mistænks familie eller af forurettede.

3.1. Gældende ret

3.1.1. Optagelse og opbevaring af personfotografier med henblik på senere identifikation af de pågældende

Politiets mulighed for at forevise personfotografier fra fotosamlinger forudsætter naturligvis, at politiet har ret til at optage og opbevare fotografierne.

Ved lov nr. 332 af 24. maj 1989 er der gennemført en ændring af retsplejelovens regler om politiets legemsindgreb under efterforskning. Ved lovændringen blev spørgsmålet om politiets adgang til at optage og opbevare (registrere) personfotografier med henblik på senere identifikation lovreguleret. Ændringen svarer i alt væsentligt til det lovudkast, som et enigt Strafferetsplejeudvalg fremsatte i betænkning nr. 1104/1987 om legemsindgreb under efterforskning.

Efter retsplejelovens § 792 a, stk. 1, kan personfotografier af en sigtet optages, såfremt den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, og såfremt indgrebet må antages at være af væsentlig betydning for efterforskningen.

Herudover kan optagelse af personfoto med henblik på senere identifikation foretages, såfremt den